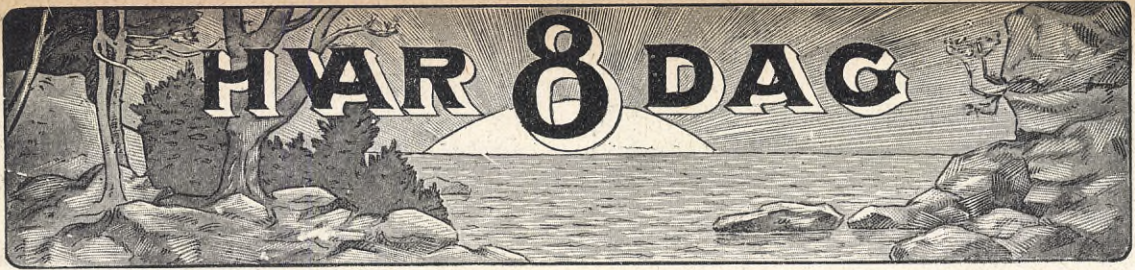

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

6TE ÅRG.

DEN 1 JANUARI 1905.

N^O 14

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: Carl Wilhelmson. — "Ett porträtt" af Bo Bergman. — Tre svenska porträtt för dagen. — Sverige i utlandet. — Brokigt utomlandsnytt. — Illustrerad allehanda från skilda delar af landet. — Hunden i fältsjukvårdens tjänst. — Fru Margrete Huitfeldt. — Veckans porträttgalleri. — Senaste Rysk-Japanska krigsbilder.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI. GÖTEBORG. 1904.

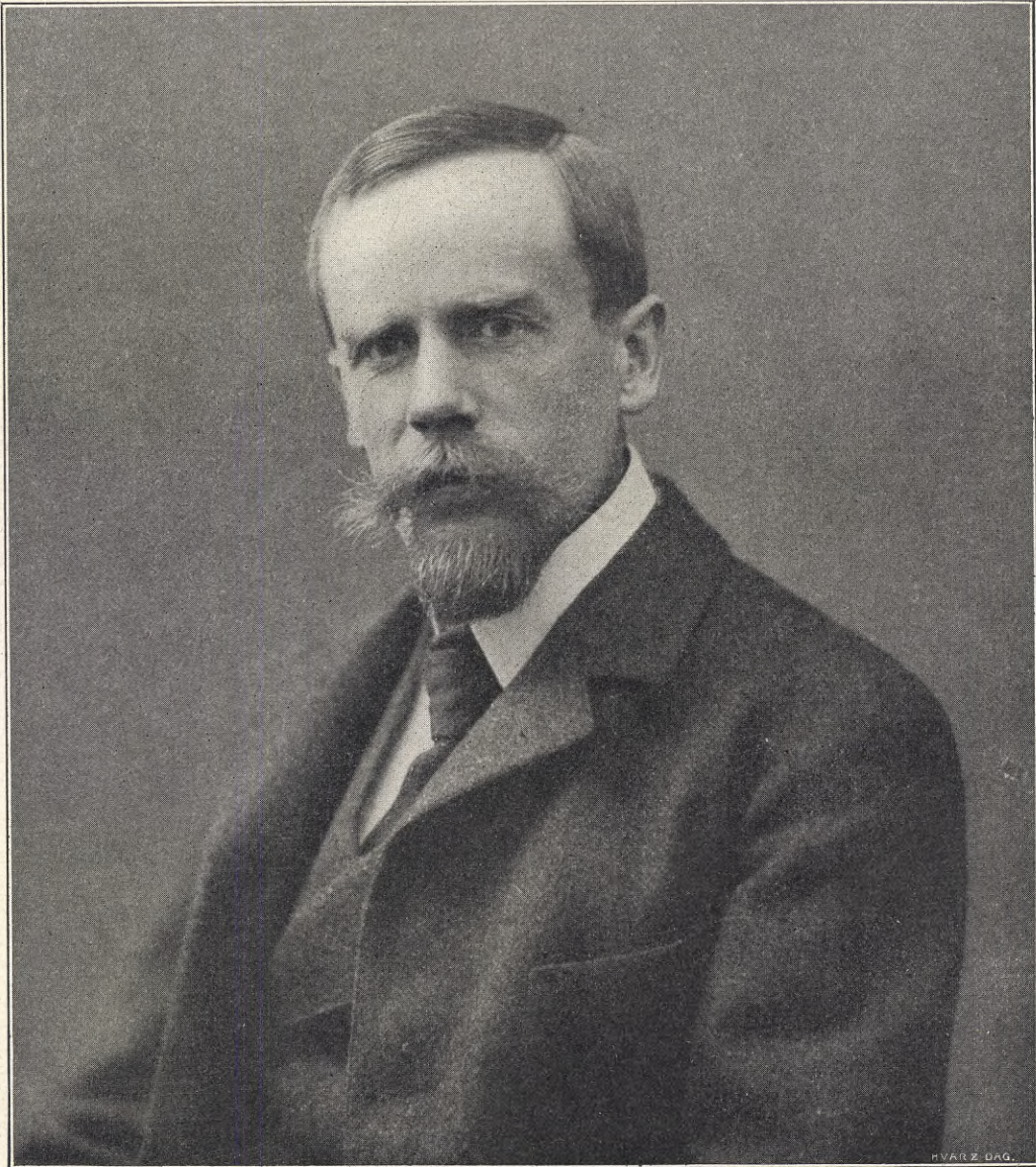

Foto. Jonason, Göteborg

CARL WILHELMSON.
KONSTNÄR.

Kliché: Kem. A.-S. Bengt Sjöforsparre och Åm—Oslo

Efter fotografi.

Klisché: Bengt Sjöforsparre.

CARL WILHELMSON: »Mor och barn».

Efter fotografi.

Klisché: Bengt Sjöforsparre.

CARL WILHELMSON: »Fiskarkvinnor på hemväg från kyrkan, (Nationalmuseum.)

Om det är något berättigadt i, att man för att bättre kunna bedöma ett konstnärskap, söker bringa det i antagligt sammanhang, öfverensstämmelse eller kontrastförhållande, med ett annat, skulle man kunna nämna den florentinska ungrenässansens älskvärde mästare, Botticelli, i samma andedrag som Carl Wilhelmson. Därtill frestar då först och främst den linjeföringens sprödhet och tafatta påstålighet som båda ha gemensamt, jämte den äfvenledes för båda utmärkande episka freskohållningen i deras målningar. Men obesedt det, att deras inbördes befrämda stilkänsla hos hvar och en af dem båda kan återföras till helt olika orsaker, är det alltid ofruktbart att tala om "skola" och "inflytande", när det gäller en verkligt framstående konstnär, som

Efter fotografi.

Klisché: Bengt Sjöforsparre.

CARL WILHELMSON: »Målarinnor».

har skapat sig sin egen uppfattning om och sin egen syn på tingen och som har tillkämpat sig själfständiga uttrycksmedel för hvad han vill gifva. Och dessutom, det intima är alltid i sådana stycken utsägbart.

Carl Wilhelmsons yttre lefnadsbana erbjuder inga märkliga moment. Hans lott har varit, i likhet med det stora flertalets af alla konstnärer, att under de år då ungdomen och entusiasmen som mest pocka på sin rätt genom umbäranden och arbete vid sidan af den egentliga kallelsen tum för tum kämpa sig fram.

På Fiskebäckskil gick där för ett 30-tal år sedan en liten blyg parvel och såg på det allvarliga lifvet omkring sig med kloka och vaksamma ögon. Han hade västkustluftens klara, kyliga färgspel för sina ögon, han såg fiskarskutornas

kommande och bortseglande, han såg naturens och människornas karghet, och lärde sig förstå det hjärta som klappade under en försagd yta. Gossens käraste leksak var en sax — med den saxen klippte han "gubbar". Och när han icke klippte, så ritade han. Det var *hans* sätt att leka.

En gång i veckan kom söndagens afbrott i enformigheten. Då var alltid gossens undran större än eljest. Han iakttog alla dessa människor som han kände från hvardagslivets släp, och kände nästan en beklämning inför deras sträfva högtidlighet. Han var själf ett drömmarnes, ett det orörliga stirrandets barn, och ibland kunde han tycka att han aldrig kom dessa människor så nära, som då de sutto i tämplets andakt eller någon gång gäfv sig en sommarafrens stillhet i våld.

Åren gingo och ynglingen ville alltjämt leka gosselekar, fast det började bli otydligt förmimbart för honom, att det nu var något mera än en lek för honom, att det rent af trädde fram med kallets okränkbara helighet. Men det är icke alltid nog med att veta hvad man vill här i lifvet. Vid 15 års ålder kom han till Göteborg för att bli — litograf.

Det var ju på tiden, att ynglingen lärde sig något nyttigt. Dock — envist tittadt, hälften hittadt, och ett par år senare finna vi vår man bland eleverna på Valand, hvars målar-skola på den tiden förestods af Carl Larsson. Och efter ytterligare en tid har litografen trängts ändå mera till sidan, och en ung herr Wilhelmson reser till Paris i den oryggliga föresatsen att utbilda sig till konstnär. I sju år dröjde han som elev för Jules Lefebvre, Benjamin Constant eller Tony Robert Fleury i Paris, och icke alltid hade han det så lätt. Han hörde till de stilla i landen och kunde icke hålla sig framme där mecenaterna funnos. Det var att bita ihop tänderna många gånger och afstå från många timmars nattsöm och sitta och peta med illustrationsarbete o. d. af mer eller mindre uppbyggligt slag för att få något att offra på idealens altare.

Det gick icke fort att komma fram, hvarken till erkännande eller klarhet med sig själf. 1893 inköptes hans tafla "Det gamla paret" af Konstföreningen, men det blef honom snart tydligt att denna enstaka framgång icke innebar så mycket som han i första glädjeögonblicket väntat. Och från eröfrandet af ett par skolmedaljer till vinnande af verkligt erkännande visade det sig också vara långt. En 1896 målad duk "Mor och barn", där konstnären så att säga följt den breda vägen, med möjligheter åt olika håll, utvisar huru

Efter fotograf.

CARL WILHELMSON: »I kyrkogårdsporten».

Kliché: Bengt Silfverparre.

långsamt hans teknik kom till fasthet. Men när han detta år återvände till Sverige, tycks han nästan på en gång ha nått herraväldet öfver medlen. Ty nu möta vi den Wilhelmson, som sedan hastigt nog vann berömmelse. 98 99 utställdes den förträffliga "I kyrkan" i Wien och stannade genom köp i denna stad. Och när han 1901 samtidigt utställde i München och Wien uppmärksammades hans arbeten så mycket, att man äfven hemma fann för godt att gent emot honom pruta af på den välvilligt beskyddande förbehållsamhet, med hvilken man i de flesta fall hugnar unga krafter vid deras framträdande.

Wilhelmson kan icke sägas gå helt fri från ett mycket modernt fel, som återfinnes inom alla konstarter, den att vilja drifva manéret till gränsen af mani: i sin sträfvan att hans gång till naturen skall vara så snörrätt och så mycket *hans* som möjligt, kan han snudda vid onaturen. Den frivilliga begränsningen är en styrka, men *kan* verka torr. Att ämnesvalet alltid måste vara svenskt, ja i de flesta fall bohuslänskt, är icke utan vidare en förtjänst. (I "Juniafton i Värmland" äro åtminstone kvinnorna bohuslänskor). Han är ett stycke "specialist", med hvad detta innebär.

För Wilhelmson är vid målningen teckningen det första och färgen det andra. I hans utvecklingsgång,

Efter fotografi.

CARL WILHELMSON: »I kyrkan».

Kliché: Bengt Silfversparre.

under hans kamp med tekniken, har det varit på samma sätt: genom linjen till färgen. Det var t. o. m. en tid som han icke tålde färgen — eller de färgglada. Han har aldrig stormat fram och begått några våldsamerheter med penseln. Genom ödmjukhet ville han göra sina eröfringar.

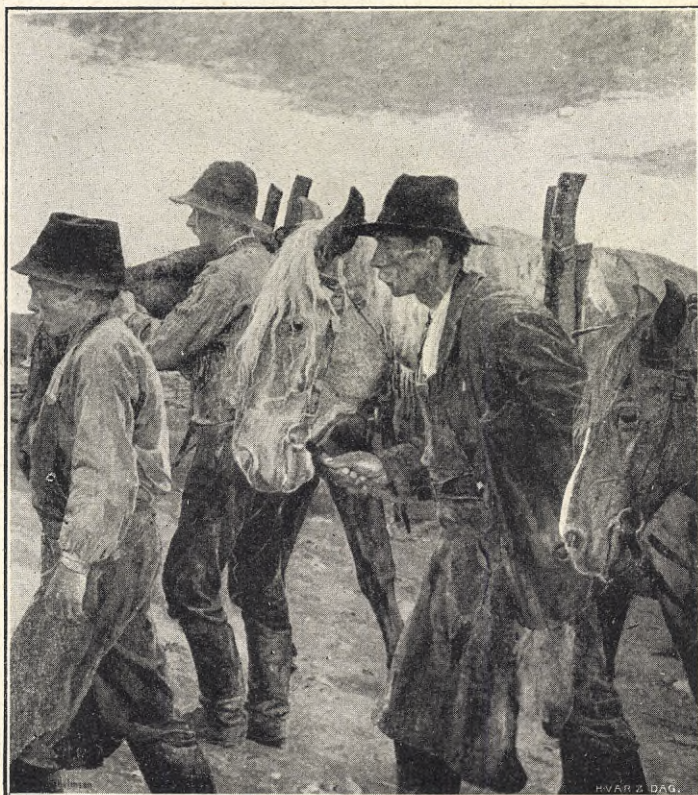
Och han har gjort dem. Ingen bestrider nu, att han är en bland våra bästa konstnärer. Och det vill i våra dagar som bekant icke säga så litet!

Bland Carl Wilhelmsons produktion, hvilken för att omfatta endast några få år är anmärkningsvärdt stor, märkas utom ofvan nämnda verk, taflor som "Fiskarkvinnor på hemväg från kyrkan" (Nationalmuseum), "I kyrkogårdsporten", "Gårdens dotter", med flera. Dessutom har han utfört en freskomålning i Göteborgs stadsbiblioteks läsesal.

* * *

Sedan några år förestår W. — då efter kallelse af Pontus Fürstenberg — Göteborgs musei rit- och målarskola på Valand.

Hans Honom.

Efter fotografi.

CARL WILHELMSONS NYASTE ARBETE: »Jordarbetare».

Kliché: Bengt Silfversparre.

ETT PORTRÄTT.

För HVAR 8 DAG af BO BERGMAN.

— Snö, snö, snö . . . Hela dan likadant; det är så man vill kvävas. Jag var ute i förmiddags, och jag kände det som bly på axlarna. Om jag stannade, skulle det bara fortsätta att snöa, bara fortsätta . . . tills knäna veko sig och jag låg där och blef ingenting under allt det hvita — och så tyst. Det är som man skulle bevista sin egen begrafning . . .

Den lilla kvinnan drog ner gardinen och satte sig vid sina nystan igen. Lampan brann gul och stilla och lade haltva ansiktet i skugga — ett barnansikte ännu, men med gamla ögon i. Det finns barn, som ha sådana ögon och hvilkas själ ser ut att vara många år äldre än kroppen.

— Det blir väl vår igen — det var en basröst från soffhörnet.

— Blir det?

Röst och blick, allt var bara ett stort tvivel.

— Ja, det brukar så åtminstone.

Mannen som svarade hade svart hår och svart skägg, och i lampskenet sågo ögonen också svarta ut. En munter rövvarmask, utan det minsta skrämmande i. Hos honom var själen mycket yngre än kroppen. Han åt på en stor gravensteinare; det kraftiga gebisset syntes i äppelköttet. Bredvid i soffan satt en annan man nerhukad, med armarna på knäna, och blåste på glöddtoppen i sin cigarr. Hans äpple var uppätet, och skalet låg i en noggrann spiral på tallriken.

Nu såg han upp; blicken hade rökens färg, tinningarna voro inklämda och pannan bar i två stora flikar. Han var slätrakad, som en präst eller en aktör. Han såg länge på kvinnan vid fönstret och sänkte hufvudet igen.

— Det är godt med tystnaden, tycker jag — sade han ändtligen, som han i tanken opponerat mot hennes ord nyss.

— Att bara höra sig själf ständigt och jämnt, är det roligt?

— Inte alltid, käraste, men det kan behövas emellanåt.

— Å, jag vill ha människor, jag. Människor, som tala till mig, inte bara se på mig. Och som skratta — här skrattar ju aldrig någon . . .

Mannen med rökögonen reste sig sakta och gick fram till henne. Med en tunn hand strök han henne öfver hårfästet. Hon hade ett uttryck i ansiktet som om hon måste göra våld på sig, för att icke böja undan det.

— Du är trött. Skall du icke gå och lägga dig? Klockan är öfver elfva.

— Har jag sagt för mycket nu igän? Jag får aldrig säga hvad jag vill. Då är jag alltid trött och skall köras i säng, alldeles som man säger till barnen: om du inte är snäll, så får du inte vara uppe längre.

Hon lade ihop ssysakerna, och i ett plötsligt begär att försona hvad som kunde ha stuckit i ord och tonfall lyfte hon upp händerna på hans axlar och räckte honom läpparna. Men han kysste henne på kinden, hastigt, så att han knappt rörde vid den. Hans ansikte var hvitt och stelt.

— God natt, Bengt — hon nickade åt den svarte mannen i soffan. Ni sitter väl inte uppe för länge?

— Nej. God natt med dig.

De bägge herrarne blefvo ensamma. De fingo nytt i glaset och rökte en stund i tystnad. Göken i klockan var framme och gol ett halflag, och dörren flög igen efter honom med en liten smäll. Det blef mycket tystare efteråt. Det var som om stillheten strömmat ut från väggar och tak, från möblerna, från de blekta daguerretypierna i sina ramar af snäckor och lackerad papp och från snön och mörkret utanför. Granen, som stod kvar sedan julen, släppte sina barr; kunde man icke höra, när de föllo? En snöklatt ha-

sade ner för rutan, men inga steg hördes därute, icke en slåde. Allt sof, natten tog vid och tystnaden sjöng.

— Nå? sade ändtligen den bleke, stelögde mannen. Han satt och tuggade sönder sin cigarr, och läpparne drogo sig upp som på en morrande hund. Men det kunde vara smärta i grimasen också.

— Ja, hon är sjuk, men fruntimmerna ä sådana.

— Sjuka?

— Ja.

— I det här fallet vet man åtminstone hvar sju-

kan sitter.

— Hvar då?

— Här, sade den bleke och pekade på sig själf.

— Att hon är kär i dig, nå . . .

— Att hon inte är det. Inte längre.

— Prat. Den svarte fnös ut röken genom näsan.

— Kära Bengt, sade grannen i soffan; bröder förstå aldrig sina systrar. De se ingenting. Men jag ser och hör — utan ord. Jag borde förrästen ha kunnat begripa, att det inte skulle gå, att lif måste betalas med lif, icke med de fattiga tanke- och känslsubstrat, som böcker sätta af i en skolmästarehjärna. Din syster älskar, eller älskade, med allt sitt väsen; när jag älskar, är det ju inte jag, inte hela jag åtminstone, bara en hälft, en tredjedel . . . hå, den tredjedelen har det i alla fall inte godt nu.

— Du ser flugor, bror.

— Ja, stora svarta flugor, som det inte går att jaga bort. De komma bara igen.

— Men hvad tusan är det då, har hon sagt något?

— Ja, som man säger sådana saker . . . När hon kom tillbaka i höstas efter det där året, var det inte Judit mer. På en halftimme visste jag allt, utan att veta något. Det som hade hänt *var* redan; *hvad* det var betydde mindre. Hon kände mig inte längre. Hon hade tappat mig som man kan tappa ett namn och inte vara människa att hitta det . . .

— Man hittar det ändå till sist.

— Ibland, ja. Men det kan också hända att man hittar ett liknande, som man tycker är det rätta, och ändå känner man på sig, att det inte är det. Man hittar hvarann, och så är det helt andra människor!

Han mätte trasmattan med långa steg, räknade och vände på sju. Händerna skakade på ryggen, som alltid när han blef ifrig. Den andre följde honom med små kisande ögon. Men det var en dosis förakt i dem.

— Du är tokig, Paul. Man skall göra med fruntimmerna som jag med mitt äpple: bita öfver dem med ens. Äta och tiga. Men du skall alltid skala dina äpplen först . . .

Göken gol tolf, och den svarte, som fått sin tredje toddy, började berätta en sommarhistoria om flickor och gröngräs. Paul fortsatte sin marsch, utan att höra på honom. Han gick bara och malde och malde på en tanke: att han måste bryta, ge henne löftet tillbaka, nu, så fort som möjligt. Hvarenda timmes uppskof var en lika lång tortyr för henne. Egentligen begrep han inte hvarför han inte gjort det för länge sedan, men så fort han sade dessa ord för sig själf, drog någonting ihop sig inom honom. Jag älskar henne alltså, tänkte han. Det var lögn hvad jag sade nyss; det är inte en del, en sida af mig som älskar henne, det är jag, allt hos mig. Allt, som är mitt, begär allt, som är hennes. Hvilket nonsens, att några gamla luntor skulle kunna förgifta en människa! Jag vill ha henne, och jag skall ha henne. Jag och ingen annan.

Någon annan? Han stannade tvärt i tanken. Var det någon annan då? Och med en slags nyfiken förvåning konstaterade han, att denna tanke icke ingaf

honom någon vidare förskräckelse, snarare en lättad. Om det verkligen fanns någon, som kommit emellan honom och Judit, så låg orsaken till hennes förändring utanför henne och han, Paul, hade någonting att resa sig mot, att plantera sin knytnäve i. Faran hade tagit kropp, blifvit synlig och därigenom på något vis mindre. Men om det inte fanns någon? Om hennes kärlek hade legat och själfdödt? Då var det inte mycket att göra, och allt blef hugg i tomma luften.

Han föll ner i soffan igen och tände en ny cigarr. Den svarte höll nu på med sin tredje flickhistoria och fjärde toddy; från gröngräset hade han för länge sedan hamnat på Berliner gatorna och i långa cirklar med armarna drog han till sig ett fång af Unter den Linden's kvinnor. I det tufsiga skägget lyste munnen fuktigt, med hvita tänder.

— Så kom jag in på Dressel. Det satt ett par därinne och tvättade jordgubbar i champagne. Han var mager som Brandenburgsheden och torr, torr... blåblodsdiot. Men hon... jag säger ingenting, men jag såg hur hon nickade åt mig — under bordet, med foten...

Och han skrattade ett stort barnsligt skratt, så att tårarna kommo fram. Han fann det hela så öfvermåttan komiskt och kände sig stött på Paul, som inte drog på munnen och såg ut som han inte uppfattat ett ord af det hela.

— Tyst.

Paul satt rak i soffan.

— Det gick någon i salen...

I samma nu öppnades dörren, och mot mörkret bakom stod något hvitt som de bägge herrarna stirrade på som på ett spöke. Med sin långa nattdräkt släpande kom hon ut i ljuset, den lilla kvinnan som Paul älskade; ögonen voro hvarken öppna eller slutna, och hon rörde armarna tafatt trefvande framför sig. Ansiktet hade ett spändt och plågadt uttryck, som stelnadt i en ängslan, ett beslut.

— Stilla. Hon sover.

Ett ögonblick häjdade hon sig, ryggande för skenet, frysande som om hon ville, men inte kunde vakna, och så steg hon på. Knät stötte emot en stol; hon lyfte undan den långsamt och försiktigt, och hastigt gick hon fram till fönsterbordet. Paul betraktade henne. Hon var ju liten som ett barn. Han hade aldrig trott, att hon var så liten. Hvad ville hon? Hvad var det som plågade henne? Om han kunnat ta allt det där hvita på sina armar och bära det i säng igen och stoppa täcket om det. Han kände en tyngd i bröstskorgen, och blicken duggades.

Hon hade stannat vid sysakerna; nu började hon gräfva i dem. Hon ref upp och packade ner och ref upp igen. Det var något hon sökte. Men medan händerna arbetade såg hon inte på dem; ansiktet var vändt utåt rummet, och det ryckte i munnen af något som inte fick bli till ord, till rop. Så kastade hon plötsligt alltsammans, nystan och broderier, i en hög och vände sig nu och gick ut. Den sista skymtten Paul uppfattade af hennes ansikte gjorde honom sjuk.

— Akta, väck henne inte.

— Bara det går bra...

Brodern var efter på täspetsarna och såg henne försvinna in till sitt.

— Gudskelof!

De hörde en dörr slå, och det blef tyst.

Alltsammans hade inte varat mer än ett par minuter, och när de bägge herrarne funno sig sittande som förut, med glaset och cigarrerna, hade de ingenting att säga på en stund.

Men så kom det till sist från Paul:

— Har din syster gått i sömnen förr?

— Aldrig, så vidt jag vet.

— Det påstås att det kan hända, om det är något särskildt som trycker...

Den lille svarte hade alldeles tappat talförmågan och satt bara och såg olyckligt ut med sina små om-töcknade ögon. Men plötsligt for han upp.

— Hon sökte något. Vi ska se...

— Låt bli det.

Paul tog honom i axeln, men han vred sig loss och fick fram sykorgen.

I botten, instucket i en garndocka, låg ett porträtt. Han stod och vände det i handen. Så kastade han det till den andre.

— Var så god.

Det ryckte till i Paul. Han försökte se bort, han sade sig att detta var orätt, en läghet, och han tvangs att se på porträttet. Hans blickar naglade sig fast vid det. Blodet susade i öronen.

— Hvem är det? sade han ändligen; gommen var torr, och tungan klickade med orden. Vet du?

— Nej. Jag har aldrig sett det.

Det var en ung man utan något påfallande alls öfver sig. Ett öppet, litet groft ansikte, hårfästet långt ner i pannan, en stor och envis blick ur ett par ögon, som måste vara mycket blanka och mycket lätt värmda. Haka och hals voro starka, munnen likgiltig — det hela en herr hvem som helst.

— Alltså, det är han.

Pauls ögon lämnade inte porträttet, som låg på bordet. Hvad fanns det bakom den där släta pannan och den där tomma blicken? Ingenting förmodligen — och för det skulle han abdikera. Det var väl ändå bra mycket begärdt. Han visste nu hvad Judit betydde för honom, och han ämnade behålla henne. Den här barnsjukdomen såg inte ut att höra till de dödliga — han slog till ett litet skratt, plötsligt alldeles lugn...

— Du tillåter att jag behåller det tills i morgon? sade han och stoppade den unge mannen på sig. Och nu god natt.

Därute var det snö ännu, samma tunga, täta snö, Det var tystnaden själf som föll. Paul tänkte på sin fästmö's ord, medan han vadade genom drivvorna: det är som man skulle bevista sin egen begrafning. Men han var inte död än, inte riktigt; liket tittade. Snön hängde som hvita nattmössor på lyktorna, och på stolpar och staket tornade den upp sig till höga tårter. Begravningskonfekt — nej, var han där nu igen, det var icke begravningskonfekt det liknade utan något helt annat, det gjorde förrästen detsamma hvad...

Han kom hem och tog fram porträttet. Han kunde icke gå till sängs. Men ju längre han satt, dess tommare och mer sväfvande blef det inom honom. Förvånad, fascinerad stirrade han på dessa ögon, som ingenting sade, som icke hade någon gåta att lämna ut, intet jag, ingen angreppspunkt. Till sist greps han af en vidskeplig förskräckelse. Det var ju ingen människa han hade framför sig på bordet, ingen särskild människa — det var ungdomen själf, blank och stor. Han skulle ge sig i kamp med ungdomen, han med sina fyrtio år och halva lifvet uppätet. Det var att fäkta i luften och luftens sår ha inte svårt att läkas. Han fömde sig och vann intet. Tjugufem år ha alltid rätt inför fyrtiofem år.

På ett par timmar var Paul slagen — af en fotografi, som han skrattat åt.

Han förstod nu hvad det var att göra. Tidigt nästa morgon, medan Judit ännu sof, var han tillbaka i hennes bostad och fick porträttet nerstoppadt igen i sin garndocka.

De träffades på förmiddagen; hon såg trött ut, när hon räckte fram sin kind och blicken smärtade

mot snödagern. Men hon var lugn och en nyans gladare än på länge, föreföll det Paul. Sykorgen var borta ur fönstret.

— Och du har sovit godt? sade han efter en smekning som blef litet långsammare än vanligt.

— Jag vet inte. Jag har visst drömt en hel massa, det var något som jag hade förlorat och letade efter i sömnen, och då blir man alltid orolig...

— Nå, hittade du det?

— Inte förrän jag vaknade, sade hon, och Paul tyckte att det gled ett smålöje öfver hennes ögon.

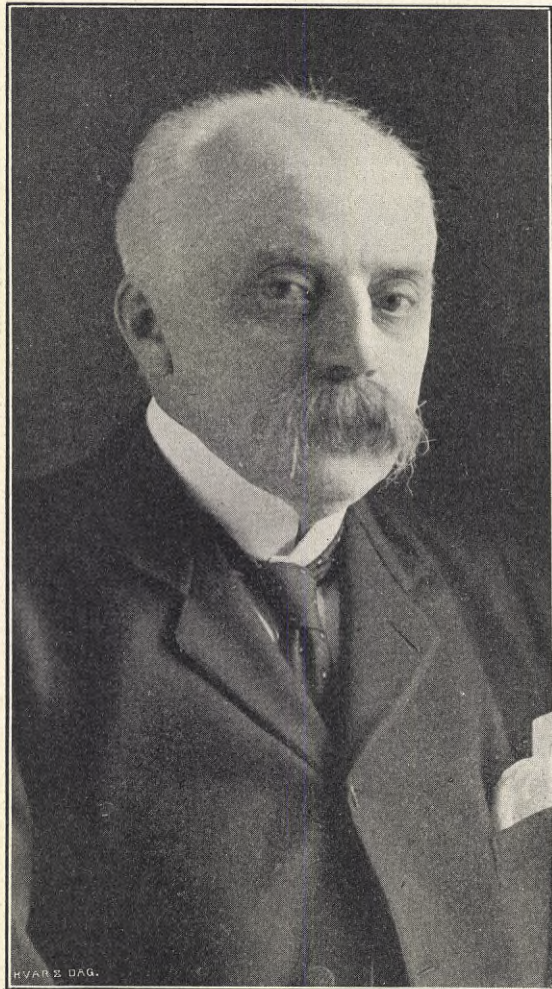
— Så mycket lyckligare. Annars brukar det vara tvärtom: man förlorar något, om man vaknar...

Han stod och såg in i hennes ansikte, där inte en muskel rörde sig, och en sekund kände han en

olidlig smärta inom sig. Det var som om någon vridit omkring ett knifblad i ett sår. Men så kom han öfver det, med en liten svindel, och räddade sig hem och fick en dörr i lås bakom sig. Därpå satte han sig ner och skref ut sin påbörjade ansökan till en ledig kollegabefattning i en norrländsk stad. Han behöfde luftombyte. Och köld; det är i längden det som konserverar bäst.

H. H. H. H. H.

TRE SVENSKA PORTRÄTT FÖR DAGEN.

A. L. FERSEN-GYLDENSTOLPE, NYUTNÄMD SVENSK OCH NORSK UTRIKESMINISTER. Efter ett nytaget porträtt af H. 8 D:s fotograf i Stockholm.

Enligt förväntan har nu till exc. Lagerheims efterträdare som utrikesminister utnämmts vår nyss rappellerade minister i Petersburg greve August Louis Fersen-Gyldenstolpe. Vi återgiiva med anledning af utnämningen ett för dagen nytaget porträtt och hänvisa för öfrigt till i denna årgångs 9:de häfte meddelade data.

Stockholms stadsfullmäktige ha till ledamot af riksdagens Första kammare för Stockholms stad valt f. d. justitierådet I. Afzelius.

Den bekante skolmannen i Stockholm o. skicklige historikern och föreläsaren, en af hufvudstadens representanter i Andra kammaren, lektor Magnus Höjer uppnår den 1 mars 1905 pensionsåldern och erhåller då afsked från sin lektorsbefattning vid Södermalms högre allm. läroverk. Men redan nu har lektor H. för alltid slutat sitt arbete i skolans tjänst, och vid terminsafslutningen framhöll läroverkets rektor i sitt tal den utmärkte lärarens betydelse för skolan och hans ständigt lika ungdomligt varma intresse.

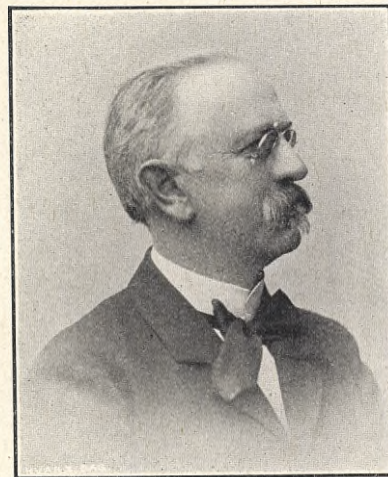
I icke mindre än 76 läseterminer har H. varit i läroverkens tjänst. Född i Dalarne den 1 mars 1840, student i Uppsala 1859 och fil. dr 1866, tjänstgjorde H. nämligen 1867—79

Efter porträtt. Kliché: Bengt Skjoforsparre. IVAR AFZELIUS.

och e. o. vid Stockholms gymnasium och blef därpå 1879 lektor i modersmålet samt historia och geografi vid Högre allm. läroverket å Södermalm. Tillika var han 1866—93 rektor vid Wallinska flickskolan.

H. har varit flitigt verksam som historisk författare och bland annat utgivit "Konungariket Sverige en topografisk-statistisk beskrifning med historiska anmärkningar", "Lärobok i Sveriges historia för skolans lägre klasser", "Från franska

Efter porträtt. Kliché: Bengt Skjoforsparre. MAGNUS HÖJER.

revolutionens dagar", med flera värdefulla och väl skrifna arbeten.

De historiska föreläsningar, som H. under en lång följd af år hållit i Stockholm, ha varit talrikt besökta af både unga och gamla. H. är nämligen en ovanligt intressant föreläsare. Frimodig och käck sticker den lika lärde som ungdomsfriske mannen icke under stol med sina åsikter, och den moderna underström, som alltid genomgår hans föredrag, förlänar dessa en alldeles särskild fängslande prägel.

Från 1891 har H. haft plats i Andra kammaren, där han förfäktat frihandelsvänliga och liberala åsikter och alltid sagt sin mening rakt ut. 1894 var han suppleant i konstitutionsutskottet och 1903 ledamot af bevillningsutskottet.

SVERIGE I UTLANDET.

Efter fotografi.

Kliché: Kem. A.-B. Benigt Silfversparre Sthm—Gbg

DOCENTEN NORDENSKIÖLD SOM MUNICIPALRÅDETS GÄST I PARIS.

Docenten Otto Nordenskiöld, vår såsom sydpolsfarare mycket bekante landsman har under veckorna närmast före jul varit ute på en liten europeisk rundresa, hvarvid han i de större geografiska sällskapen hållit med stort bifall hälsade föredrag öfver sin forskningsbragd. Vi återgifva här en bild af doc. N. tagen i Paris' Hôtel de Ville, där han den 15 dec. var Municipalrådets hedersgäst. De å bilden mest framträdande personerna äro: Dr Nordenskiöld (1), Mr Bellan, Municipalrådets ordf. (2), Mr Autran, generalsekreterare (3), Exc. Åkerman, svensk-norsk minister i Paris (4), Herr Schwartz (5).

* * *

Presidenten Roosevelt aflade för icke så länge sedan ett besök i Svenska villan på utställningen i St Louis. När han efter besöket åter kom ut, voro fotograferna framme och förevigade händelsen.

HVAR 2 DAG

PRESIDENTEN ROOSEVELT (X) lämnar den svenska villan på utställningen i St Louis.

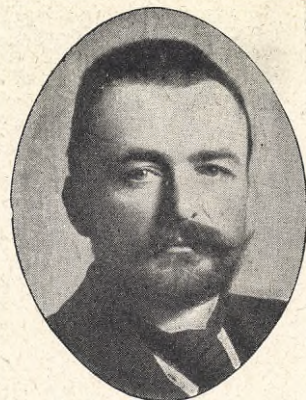

I. NORDSJÖAFFÄRENS EFTERSPEL. Efter undersökningskomiténs första sammanträde. Amiralerna Kaznakoff, komiténs doyen (1), Beaumont (2) och Davis (3) lämna Utrikesministerhotellet i Paris den 22 december.

I. Den 22 dec. höll den med antedning af Nordsjöaffären tillsatta undersökningskomitén sitt första sammanträde i utrikesdepartementet i Paris. Vid sammanträdet ordnades endast en del förberedande angelägenheter.

II—III. Det händer icke alltför sällan, att man från utlandet hör, hur folkets representanter i stället för att allvarligt sköta sina förhandlingar, ställa till de egendomligaste uppträden. Något liknande hvad som nyligen ägt rum i den ungerska riksdagen, torde man dock få leta efter. Det ungerska oppositionspartiet, hvilket arbetar på Ungerns fullständiga frigörelse, anser — med allt skäl — ministerpresidenten Tisza som sin dödsfiende, och när denne för kort tid sedan lyckades genomdriva en för partiet ytterst oförmånlig resolution kom det till ett tumult som tog sig fullständigt skandalösa uttryck. Vi återgifva porträtt af grefve Tisza och oppositionens populäraste talare grefve Apponyi.

II. GREFVE STEPHAN TISZA ungersk ministerpresident.

III. GREFVE APPONYI, ledare af oppositionen mot Tisza

IV—V. Hvad som är sant eller icke i den obehagliga Syvetonaffären tycks vara omöjligt att utreda. Vi afstå från alla uttalanden

IV. MADAME MENARD, Madame Syvetons dotter. Efter fotografi af originalteckning.

V. MADAME SYVETON. »Hjältinnan» i den stora Parismystifikationen.

Foto. Per Winbergh Orsa.

I. FRÅN INVIGNINGEN AF ORSA NYA KOMMUNAL- OCH TINGSHUS: Landshöfding Holmquist (1), Arkitekt Arborelius (2).

HVAR 8 DAGS fotograf & Sklm.

Kliché: Bengt Sjöfn. sparve

II. ETT NYKTERHETSPALATS.

I. Några dagar före jul invigdes högtidligen af landshöfding Holmquist ett nytt kommunal- och tingshus i Orsa. Byggnaden som är uppförd af tegel under koppartak har till arkitekt herr R. Arborelius från Stockholm.

II. Ett nykterhetspalats invigdes annandag jul i Stockholm. Templarorden har nämligen n:o 5 Bryggaregatan låtit uppbygga en ovanligt ståtlig byggnad, som dock, tyvärr, ligger inåt gårdssidan.

Ordenshuset inrymmer i nedre våningen småsalar, bibliotek och läsrum, och en trappa upp är den stora samlingsalen belägen.

Den nya lokalen är otvifvelaktigt hufvudstadens smakfullaste ordenshus.

I HVAR 8 DAGS LITTERÄRA PRISTÄFLAN för utmärkta svenska originalromaner är prisbeloppet,

Sex Tusen (6,000) kronor

det största som hittills utlöst i dylik svensk täflan.

Alla våra skriftställare, manliga som kvinnliga, inbjudas att deltaga. Närmare bestämmelser återfinnas i det cirkulär, som biföljde HVAR 8 DAG n:o 13 af innevarande årgång. Vi uppropa dock följande trenne hufvudvillkor:

1. Manuskript skall vara oss tillställt före den 15 Augusti 1905.

2. Till täflan insändt arbete får förut icke ha varit annorstädes erbjudet eller till annan täflan insändt. Uttrycklig försäkran härom skall åtfölja namnsedel.

3. Roman bör till omfånget motsvara omkring 100 sidor af HVAR 8 DAGS vanliga kompakta textsidor.

REDAKTIONEN.

HUNDEN I FÄLTSJUKVÅRDENS TJÄNST.

Korrespondens och fotografier till HVAR 8 DAG.

Efter fotografi.

Kliché: Benzt Sjöströmsvarre

LÖJTNANT E. B:SON LILLIEHÖÖK MED SANITETSHUNDAR.

I dagarna utkommer en broschyr rörande sanitetshundens ras, dressyr och användning, hvilken har till författare löjtnanten vid Kungl.Svea trängkår E. B:son Lilliehöök, och till hvilket arbete vi hänvisa intresserade.

Det kan i dessa krigiska dagar, då bland annat sjukvården i fält ådrager sig så stor och berättigad uppmärksamhet, vara af intresse för vår tidnings läsare att genom några bilder erhålla en föreställning om idén att använda hundar till uppsökandet af sårade. Tanken att genom hundar rädda människolif är gammal och ofta använd; dock är hundens tjänst i den militära sjukvården af ganska ungt datum. Gjorda försök och deras praktiska tillämpningar hafva till fullo visat, att sjukvården genom dylika hundar kan erhålla en stor och god hjälp vid uppsökandet af sårade. Den moderna krigsföringen tvingar truppmassorna att utbreda sig på allt större områden; härigenom komma ock de sårade att ligga mera spridda än fordomtida. Därtill kommer, att de nutida eldvapnen tvinga soldaterna att så mycket som möjligt dölja sig i terrängen.

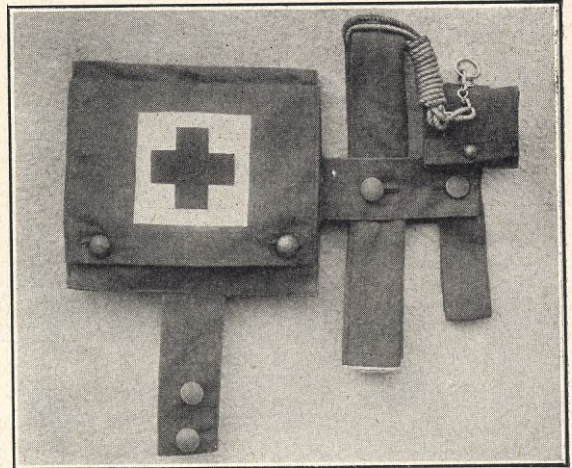
Efter fotografi.

FUNNEN!

Kliché: Bengt Sjöströmsvarre.

En sårad söker, äfven med uppjudande af sina sista krafter, att dölja sig, söker skydd t. ex. i ett buskage eller dylikt, hälst på en plats, där han finner eller hoppas finna vatten till stillande af sin törst. Vanligen kan sjukvården först vid mörkers inbrott börja sitt ädla och maktpåliggande arbete. Allt detta ställer ökade kraf på sjukvårdens — särskildt sjukbärarnes — verksamhet.

På grund af allt detta har tanken riktats på, att

Efter fotografi.

Kliché: Benzt Sjöströmsvarre

EN SANITETSHUNDS UTRUSTNING.

söka använda hunden till att underlätta uppsökandet af de sårade. Tyske generalen von Herget skriver härom: "De stora framsteg och förbättringar, som vår armés sjukvård under senare år gjort, kunna dock först komma de sårade till godo, sedan sjukbärarne funnit och omhändertagit desamma. Mycket ofta skall i ett kommande krig med eldvapnens fruktansvärda verkningar, hvilka tvinga soldaten att så mycket som möjligt dölja sig i terrängen, det blifva hardt när omöjligt för sjukbärarne att finna de sårade. Det enda säkra medlet är att använda sanitetshundar."

Det är att hoppas, att idén om sanitetshundar äfven i Sverige skall vinna tillbörlig anslutning. H. S.

FRU MARGRETE HUITFELDT.

APROPOS DEN I DAGARNE BESLUTADE FÖRSÄLJNINGEN AF DE HUITFELDTSKA GYMMASIEHEMMANEN.

Riksarkivarien H. J. HUITFELDT-KAAS i Kristiania, af hvilken ett större arbete rörande den genom sin storartade donation bekanta Margrete Huitfeldt med snaraste väntas utkomma, har på red:s framställning haft ölskvardheten att till här meddelade bilder foga nedanstående intressanta iäxt. (Öfversättning från förf:s manuskript.)

I Bohusläns historia spelar det namn som läses här ofvan, en betydande roll, såsom knutet till den donation till Göteborgs gymnasium, hvilken under ett par århundraden var den största i Sverige af någon privat person stiftade. Visserligen har gäfvans betydelse och den därmed åsyftade nyttan alltid varit erkända, men gifvarinnan själf, som under tiden närmast efter sin död var föremål för mycken loftalan och hyllades med årliga äreminnen på gymnasiet, blef efter hand så illa behandlad af traditionen, att hon, ifrån att hafva varit länets välgörarinna snarare blef dess andra genius. Allehanda ohistoriska och henne fullständigt ovidkommande rykten, så kallade sagnar, återfördes nämligen på hennes person såsom den i traktens historia mest framträdande, och blefvo af senare tider kritiklöst upptagna och trodda. Efterhand som åboarnas ställning å de till fonden hörande godsen genom en dålig och egennyttig skötsel af dessa, försämrades, öfverfördes det missnöje som däraf blef en följd, på henne som dess yttersta orsak, oakadt hon tvärt om bevisligen gjort allt för en human och mild behandling af dessa "gymnasiebönder". De dumma anekdoter, som berättas om henne, synas först ha uppstått i det 19:de århundradet och de växte alltjämt i antal tills slutligen en allvarligare kritik under de senaste åren har kunnat beteckna dem som meningslösa påhitt och röfva-historier. Det bör därför vara af intresse att se hvad man med historisk visshet känner om henne och hennes stora donation.

Margrete Huitfeldt föddes den 5 nov. 1608 på sin modernsläkts gård Skjelbred på Eker i Norge, där föräldrarna vid tiden för hennes födelse vistades. Fadern, Hartvig Huitfeldt till Skjelbred och (senare) Rommegaard på Jylland, tillhörde en gammal dansk adelsläkt (hvilkens vapen är känt redan från början af 1300-talet) och var en på sin tid i Norge, där han innehade flera förlänningar, i offentliga och enskilda angelägenheter mycket anlitad man, som bl. a. i flera år hade varit berghöfvidsman i Norge och hvars far var den förste af släkten som på grund af gifte med fru Inger Otteddatter Römers (jfr H. 8 D. n:r 2, 6:e årg.) dotterdotter Margrete Pedersdatter Litte på allvar bosatte sig i Norge. Margrete Huitfeldts mor hette Berndte Schack och tillhörde en norsk år 1503 adlad släkt. Sin ungdom tillbragte Margrete H. på Skelbred i Norge och senare på Rommegaard på Jylland, hvilken gård kommit i hennes fars ägo genom dennes andra giftermål med Maren Eriksdatter Schram, och där han dog hösten 1637. Här stiftade hon antagligen bekantskap med Thomas Iverssøn Dyre till Hvitstedgaard, med hvilken hon senare blef gift (i Viborg den 15 mars 1635). Denne var född 1605, hade studerat i Sorø och Leyden och tjänstgjorde under Danmarks deltagande i 30-åriga kriget vid flottan under amiral Henrik Vind. 1629—34 hade han anställning i Konungens kansli och fick 1640 Kungabref på Dragsmarks kloster, hvilken förläning han dock först 1644 tillträdde, för att därefter behålla den till sin död.

Foto. A. Hartman, Gbg. Kliché: Bengt Stålværre.

EFTER PORTRÄTT I OLJA Å GÖTEBORGS MUSEUM.

Antagligen bosatte sig Margretes föräldrar kort efter det de ingått sitt äktenskap på hustruns egendom, säteriet Sundsby på Tjörn i Valle socken, hvilken egendom hon, sedan hennes moder tidigt aflidit, ärfte efter sin mormor, Fru Gurre (Gudrun) Green, en syster till kansleren Anders Green till Sundsby. I detta äktenskap föddes trenne barn, af hvilka en dotter och en son dogo före sin far, medan den yngste, Iver Dyre öfverlefde honom. Efter ett lyckligt 16½ års äktenskap aflod Thomas Dyre den 13 sept. 1651 på Sundsby gård efter en tids sjuklighet och begravdes i Valle kyrka i det grafkapell som hans änka där lät uppföra. Den 1632 efter honom företagna bouppteckningen utvisar ett rikt bo och ett välförsett hus.

Det var nu det enda öfverlevande barnet, sonen Iver Dyre (f. 1644) som blef föremål för fru

Margretes hela omsorg. Efter en omsorgsfull uppfostran i hemmet under dugliga lärare och ett par kortare uppehåll vid Sorø, måste han i enlighet med den svenske riksdrotsen Per Brahes råd till modern vända om hem till Sundsby, emedan Bohuslän under tiden blifvit afträdt till Sverige. Efter två års vistelse i hemmet sändes han 1661 på sin egen önskan ut på en utomlandsresa med d:r Hans Blichfeld som präceptor, och besökte Nederländerna, England och Frankrike, där han i 15 månader, utom i språk och vetenskaper, också utbildade sig i allehanda ridderliga idrotter, såsom ridning, fäktning, dansning m. m. I januari 1663 kom han till Paris och träffade här den danske kronprinsen, Christian (V), som likaledes med en hofmästare befann sig på utomlandsresa. Hos denne gjorde han dagligen uppvaktning och kom därigenom i tillfälle att i hans svit se det franska hovet och en hel del städer och slott. I slutet af maj tog han afsked af prinsen och reste genom många af södra Frankrikes städer i afsikt att utsträcka resan till Spanien, Italien och Tyskland, men hann aldrig längre än till Montpellier, där han sjuknade i slutet af juli, och trots läkekonstens ansträngningar, aflod den 14 aug. 1663, 19 år och 9 månader gammal. Under sjukdomen hade hans fromhet och blida sinnelag på mångahanda sätt tagit sig uttryck, och natten till den 11 aug. hade han bedt sin hofmästare att göra upp utkast till ett brev till modern, däri han, utom en del gåfvor till privata personer, bad henne "stifte en Del af sit Gods eller en Summa Penge, saa meget hon selv vilde, hvoraf Renten aarlig kunde gives fattige Skolebørn og studerende Ungdom i Baahuslen, hende og hannem til en evig Ihukommelse." På hans uttryckliga önskan blef hans lik hemförd och bisatt vid sidan af hans far i Valle kyrka.

Fru Margrete Huitfeldt hade nu blifvit en barnlös änka, och genom arf efter sin son var hon nu ägare till hela boet, på hvilket ingen annan i släkten gjorde några anspråk. Hennes egna närmaste släktingar voro hennes syskonbarn, öfverste Tønne Huitfeldt till Thronstad och dennes syster, jungfru Sophia Huitfeldt, och fastän hon alltid stått på bästa fot med

öfversten, var det henne tydligt, att denne, som under det sista kriget tillfogat de svenska vapnen så mycken afbräck, näppeligen skulle tålas som egen-

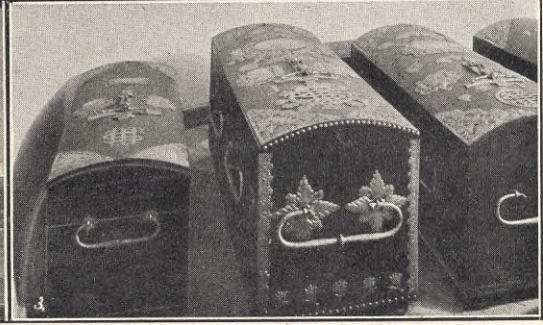
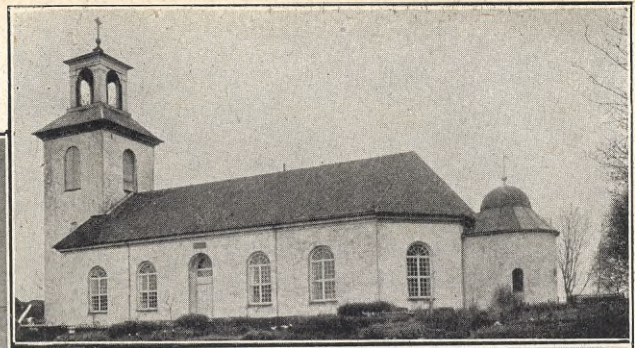
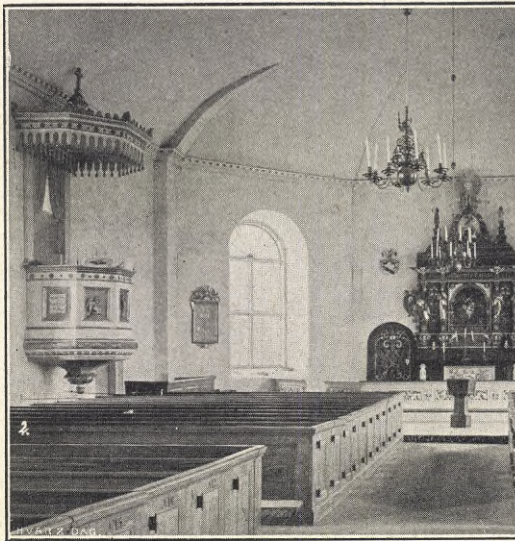

Foto. A. Hartman, Göteborg.

Kliché: Kem. A.-B. Benigt Sjöforsparre Stålm-Og.

1. VALLE KYRKA PÅ TJÖRN. 2. INTERIÖR AF VALLE KYRKA. 3. HUITFELDTSKA GRAFKORET I VALLE KYRKA.

domsherre i den nyligen eröfrade landsdelen. Grefve Per Brahe, till hvilken fru Margrete tycks hafva stått i ett godt förhållande, med hvilken hon ofta växlade bref och som af henne ofta fick mottaga föräringar, samt landshöfdingen Rutger von Ascheberg hafva därför säkerligen starkt påverkat hennes beslut, särskildt med hänvisning till sonens på dödsbädden uttalade önsknings, fastän det är tydligt att han blott afsett en gåfva bestående af en del af hennes gods eller en pänningssumma. Resultatet blef emellertid att hon redan genom ett testamente af den 22 jan. 1664 skänkte båda sina sätesgårdar Sundsby och Åby, *hvilken sistnämnda hon hade köpt år 1661, till Göteborgs gymnasium till förmån för därstädes studerande ungdom från Bohuslän. Räntorna af godsens antogos vara tillräckliga för underhåll af 30 personer eller möjligen flera. Enligt hennes önskan skulle dessa åtnjuta fritt underhåll hos en af professorerna eller någon annan som kunde anses skickad till att öfvervaka deras studier och uppfostran. Emellertid blef denna form för understödet aldrig tillämpad, utan i stället blef det utdeladt som stipendier, hvilket vid många tillfällen lär ha visat sig föga praktiskt. Testamentets öfriga bestämmelser voro hufvudsakligen af privat natur. Det trädde i kraft vid fru Margretes död den 16 nov. 1683. Sitt lösöre hade hon med kungligt tillstånd testamenterat till sin styfdotter, öfverste Tönne Huitfeldts dotter, Margrete, gift med dåvarande öfversten, senare generallöjtnanten Hans Ernst von Tritzschler, men också hon afled ett halft år före sin styfmoder. Fastän testamentet var stadfast af förmyndarregeringen och senare af kung Carl XI själf, bemäktigade sig staten vid den beryktade reduktionen 1694 omkring

1/3 af jordegodsens, som dock åter skänktes till gymnasiet, men som allt sedan betraktades som en kunglig gåfva, hvars ränteafkastning kunde användas äfven till understöd af andra än infödda bohuslänningar. Då jordegods som regel alltid stiga i värde (alldeles mot hvad som är fallet med reda pänningar) har afkastningen i tidernas lopp stigit så mycket, att man för att kunna tillgodogöra sig räntorna, har använt dem till många olika ändamål, tvärt emot testamentets bestämmelser. De fordom förvaltande personerna hafva i regel varit föga lämpliga på sin post, och böndernas ställning på stipendiegodsens har därför, likaledes i motsats till den uttryckliga ordalydelsen i testamentet, stundom varit så bedröflig, att det ofta har framkommit förslag i riksdagen om godsens försäljande till dem som arrendera desamma, hvilket emellertid hittills alltid har afslagits såsom stridande mot gåfvobrevet. I det stora hela har fru Margrete Hvitfeldts testamente behandlats med föga hänsyn och har därför knappast åstadkommit den nytta, det med en bättre och samvetsgrannare förvaltning kunde hafva gjort med sina på senare tider så betydligt ökade inkomster. Den brist på pietet som kommer till synes i "sägnerna" om henne, fick ett starkt uttryck, då Valle gamla kyrka nedrefs på 1850-talet, i det att menigheten under intetsägande förevändningar en dag ville rifva det af henne byggda grafkapellet, till hvars underhåll hon skänkt en bondgård. Detta blef dock lyckligtvis förhindradt och år 1899 blefvo äntligen grafkoret och kistorna restaurerade af legatets medel och gifva nu ett någorlunda värdigt uttryck för den tacksamhet, Bohuslän är skyldig fru Margrete Huitfeldts minne.

* De båda säterierna Sundsby och Åby kunna enligt k. m:ts beslut *icke* försäljas, men väl de hemman, torp och lägenheter Margrete Huitfeldt anslagit för att med arbetsprestationer o. d. möjliggöra förvaltningen och skötseln af de båda hufvudgodsen. Detta emedan hufvudgårdarna numera skötas för sig själfva.

REDAKTIONEN.

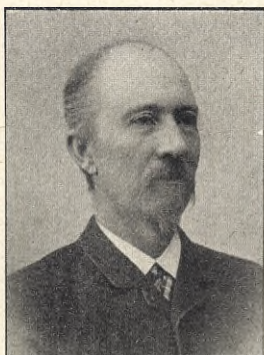
ETT LYCKOSAMT ÅRSSKIFTE

ÖNSKAS ALLA HVAR 8 DAGS LÄSARE OCH VÄNNER.

F. C. WIHLBORG.

80 år fyllde den 2 dec. godsägaren Fredrik Christian Wihlborg å Brinkagården, en af Skånes äldste landtmän, och ansedd såsom en föregångsman inom det moderna jordbruket i sin provins.

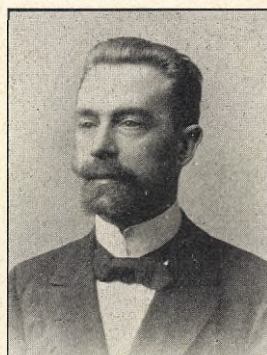
J. H. R. TERSMEDEN.

Kontrollören vid maltbeskattn. i Västm. l., revisorn i Västerås drätselkammare, Jacob Herman Reinhold Tersmeden, fyllde den 20 dec. 65 år.

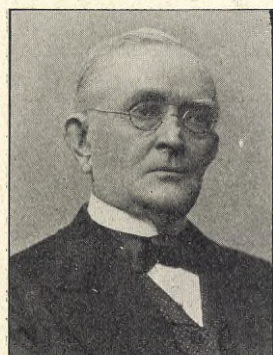
G. THORSANDER.

60 år fyllde den 29 dec. redaktören och ägaren af Västgöta Korresp. Sköfde Tidning, folklistskildraren och historiske författaren Gustaf Thorsander. Är en af veteranerna från 64 års dansk-tyska krig.

G. R. FÄHRÆUS.

Till rektor vid h. lärarinneseminariet i Stockholm har utnämnts lektor Gustaf Rudolf Fähræus, f. 65, stud. 83, fil. dr. 91. Extra el. vik. lär. vid h. reallärov. i Sthlm 92—1900. Adj. v. norra latinlärov. 1900, lektor vid h. lärarinnesem. 04. Har af trycket utgivit åtskilliga historiska afhandlingar.

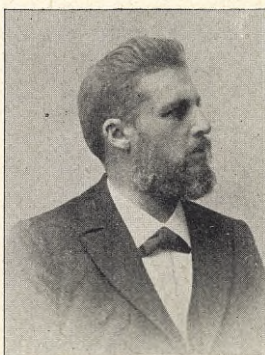
C. A. LINDVALL.

75 år fyllde den 14 dec. f. öfveringenjören i Stockholm C. A. Lindvall, f. i Karlskrona. Först anställd vid Motala verkstad, var L. senare under flera år konstruktör vid Bergsunds verkstad. Många äro de stora arb. af de mest skilda slag han därunder konstr.: Pumpverken för Sthlms vattenl., järnbroar m. m.

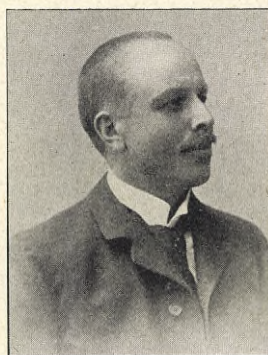
N. J. LÖNNERBLAD.

Kontraktsposten, kyrkoherden Nils Jonas Lönnerblad, fyllde den 18 dec. 70 år. F. i Åsied, stud.-ex. 54, prästvigd 57, kyrkoherde i Flor 75, i Bellefors (Skara stift) sedan 92, kontraktspost i S. Vadsbo 95.

C. O. ARCADIUS.

Seminarierektorn i Växiö, fil. dr. Carl Olof Arcadius, fyllde den 20 dec. 55 år. Föreståndare för Göteborgs- och Bohusläns folkhögskola 76—86, lektor vid Växjö högre allmänna läroverk, 86—90, rektor vid Växjö folkskolelärarseminarium 90, folkskoleinspektör 93—04.

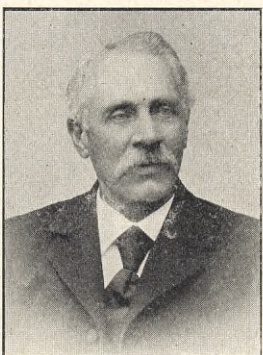
J. BRODÉN.

Bankdirektören i Stockholm Josef Brodén fyllde den 22 dec. 50 år. F. i Flöstad (Skarab. l.), stud.-ex. 74, kamr. v. Skarab. läns ensk. bank i Sköfde 80, styr.-ledamot o. v. dir. för afdelningskontoret i Stockholm sedan 02, led. i bankens centralstyrelse från 03.

P. A. LAGERBERG.

Fängelsedirektören i Falun, kaptenen Pontus August Lagerberg, fyllde den 18 dec. 70 år. Underlöjtnant vid F. lifgrenaderregementet 57, kapten i armén 74, afsked från regementet s. å.

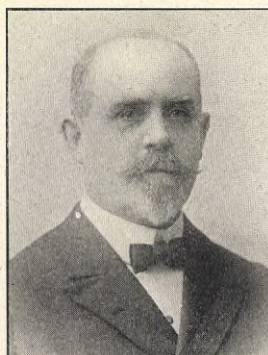
C. HILDEBRAND.

Godsägaren Carl Hildebrand å Skedemosse (Borgholm) fyllde den 16 dec. 70 år.

N. H. GADD.

Bankdirektören i Ronneby, N. H. Gadd, fyllde den 21 dec. 60 år.

A. NORDSTRÖM.

Delägaren i firman Nordström & Tinggren i Göteborg, grosshandl. Albert Nordström, fyllde den 26 dec. 50 år.

PORTRÄTTGALLERI

C. J. ÖDMAN.

Led. af riksdagens Andra kammare, sjökapt. och skeppred. Carl Julius Ödman i St. Grönshult vid Fiskebäckskil, fyllde den 14 dec. 65 år. Landtingsman, led. af Hushållningssällskapets förvaltningsutskott, ordförande i kommunalstämman m. m.

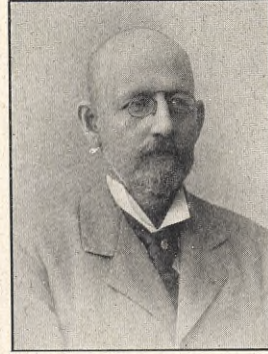
A. H. LJUNGHOF.

Kyrkoherden, hofpredikanten Anders Hansson Ljunghof, fyllde den 21 dec. 60 år. F. i Össjö, stud.-ex. 69, prästvigd 74, preb. komm. 75, kyrkoh. i Asarum 81. i Ansås sedan 93, tjänstgj. som e. o. k. hofpred. sedan 01.

A. HULTQVIST.

Till direktör för Norrköpings spårvägar och elektricitetsverk är utsedd ingenlören Arthur Hultqvist, som med sistlidna år lämnar Göteborgs spårvägar.

E. E. K. MITANDER.

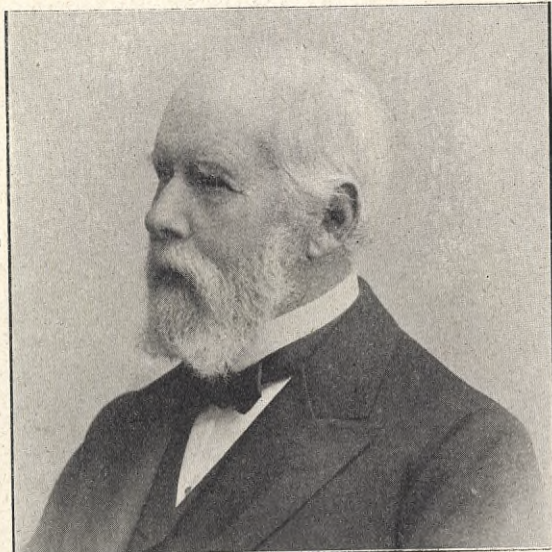
E. prov. läk., med. lic. Emil Elias Kristian Mitander, fyllde den 9 dec. 50 år. F. i Värmland, stud.-ex. 73, med. lic. 89, prov.-läkare i Föllinge (Jämtl.) sedan 92. Ordf. i af M. bildade Sv. Läk. Nykterhetsförening.

Efter fotografi.

V. SVEDBOM. †

Klisché: Bengt Skjerveparre.

Efter porträtt.

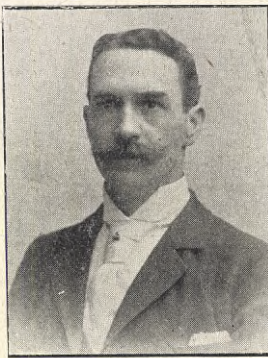
J. B. LINDSTRÖM. †

Klisché: Bengt Skjerveparre.

J. E. MASRELIEZ. †

Den 15 dec. afled i Stockholm f. majoren Johan Edvard Masreliez, 71 år gammal. Underlöjtn. vid Andra lifg. 54, löjtn. 60, kapt. 71, major i armén 84. Tog 86 afsk. från vregementet och 94 från armén.

J. ROGH. †

F. v. konsuln John Rogh afl. d. 16 dec. i Södertälje. F. i Sthlm 62, stud. 81, jur. fil. kand. 82, v. konsul i Bone (Algeriet) 86 s. senare anst. v. konsulten i Barcelona, Havre o. Hamburg. Skriftst. o. konstintresserad.

Julafton afled plötsligt f. grosshandlaren i Göteborg, *Julius Bernhard Lindström*. Vid sitt frånfalle öfver 79 år, intog Julius Lindström i sin krafts dagar en bemärkt plats bland Götastadens borgerskap. Delägare i den bekanta tobaksfabrikfirman Lindström & Brattberg, var han en representant för den gammaldags förnäma borgarklass som med merkantila insikter och intressen förenade en hög grad af beläsenhet och sinne för konst och vetenskap. Inom denna senare var det speciellt filosofien — den äldre så väl som den nyare — åt hvilken Julius Lindström ägnade ingående studier. Även inom riksdagslifvet deltog han dels såsom medlem af Borgarståndet, dels såsom både Förste- och Andre-kammarledamot. I Göteborg var han tidigare stadsfullmäktig samt verksam inom ett flertal kommunala institutioner. Såsom donator har Julius Lindström särskildt fäst sitt namn vid den betydande stiftelsen för Pauvres Honteux. Även det stora Exercishuset är en hans gåfva till staden.

* * *

I präsälagningsminuten ingår den oväntade underrättelsen, att direktören vid Musikkonservatoriet i Stockholm, fil. d:r Vilhelm Svedbom, juldagen aflidit i Stockholm i en ålder af 61 år.

Efter fotografier.

FRÅN PORT ARTHURS BELÄGRING.

Kliché: Kem. A.-B. *Bengt Silfverparre Stålm—Öbg.*

1. General Nogi och stab frukostera. På bordet står en rysk icke exploderad granat.

2. En af 3:dje jap. divisionens ballonger stiger upp 4 mil norr om staden.

3. En aflägsen vy af 3:dje jap. divisionens läger. Längst bort synes Petchilivikens vatten.

4. General Nogis hufvudläger i en dal 3 mil öster om Fort Takoutchan.

Samtliga våra bilder och porträtt, från in- och utlandet, äro återgifna efter originalfotografier. HVAR 8 DAG BEGAGNAR SIG ICKE AF UTLÄNDSKA TIDNINGARS ILLUSTRATIONER.